

FESTA

El cant dels ceps

La mà colrada—del bremador
 bé pot ferirme—fins dar-me mort
 cap plany ni queixa—oirà de mi.
 Si al cup ell porta—mon fruit madú
 pot trepitjarlo—amb el peu nú
 que jo ses plantes—haig d' enroiji.
 ¡I seré ví!

Quan dins les botes—sia reclòs
 de most tornant-me—en ví flairós
 cap plany ni queixa—oirà de mí.
 Seré dolcíssim—al paladar
 al cor dels homes—al benestar
 duré amb la joia—d' un grat destí
 ¡Mon fruit es ví!

Jesús dolcíssim—allà en Canà
 l' aigua tan clara—en ví tornà
 per ell mon càntic—are es diví
 L' anfora plena—la decantà
 la boca santa—li vaig besà
 i ell amb la destra—me benehí.
 ¡Oh sagrat ví!

En el Cenacle—Jesús digué
 a sos deixebles—tremols de fè.
 Perque memoria—tingueu de mí
 per tots els segles—sempre estaré
 entre vosaltres—i etern viuré
 en les especies—del pà i del ví.

Puc jo queixarme del destí meu
 si duc transfosa la sang de Deu?

AGNA SEÑÉ D' AYMÁ.

De balcó a balcó

El pobre malalt ja s'ha llevat; sentat en una butaca al peu del balcó contempla embadalit, a través dels vidres, la vida que bull a baix el carrer; sembla per ell un mon nou, un espectacle mai vist, després de cinc mesos de no veurer més panorama que 'l que tanquen les quatre parets de la cambra ni més gent que 'ls seus pares i les figures tristes, suaus i silencioses de les monges que 'l vetllaven. Quina alegria poder ovirar el blau del cel per demunt dels terrats, quina alegria poder veurer aquest mon que 's belluga en un anar i venir continuu i crida i fa soroll.

Ja s'ha llevat en Carles, però encare no pot dir-se que estiga salvat. El metge, parlant amb els seus pares, els ho ha dit.

—Ja es molt lo que havem guanyat; però una enfermetat aixís, als vint anys, deixa ròssec, costa molt de lliurar al organisme dels sediments que hi han quedat. Prudència, molta prudència, repòs espiritual absolut, rès de llegir, rès d'emocions. Si tot segueix aquest camí tot anirà bé i arriarem a terme encare que 'n tenim per temps.

Seguint aquestes prescripcions al peu de la lletra, el pobre Carles passa els dies trist i malinònic darrera els vidres sense poder ocupar-se en rès per a no fatigarse i tenint per única distracció les petites i anodines escenes que pot ovirar des de 'l seu mirador; un vehí que surt un moment al balcó; una conversa—que no sent—entre vehines; la gent que passa; al forn quan descarreguen la farina; els entrants i sortints de la botiga de robes i prou. En conjunt lo suficient per a aburrir-se i fer-li desitjar alhora el poder correr i bellugarse lliurement pel carrer com tota aquella gent que desfila pel davant dels seus ulls com una pel·licola cinematogràfica ensopida i sempre igual.

Feia ja quinze dies que 's llevaba i sabia com una llissó a l' hora que venia a dinar el vehí de tal pis i el de tal altre, a l' hora que acostumaven a sortir les minyones del tercer de la casa de més avall a llensar sobre 'ls transeunts les bruticies de les catifes del peu del llit etc., etc.

Gairebé devant per davant del seu balcó n'hi havia un que cap dia havia vist obert i l' intriguava fins a tal punt aquesta circumstancia que lo primer que feia al saltar del llit era mirar si el balcó objecte de la seva curiositat era obert o tancat. I no solsament era tancat sempre, sino que ni tan sols mai havia vist a ningú darrera els vidres.

Aquell ditxós balcó va arribar a esser la seva obsessió, es ben veritat que qui no té feina el gat pentina, fins el somniava.

Per fi un dia, cap allà a les dotze, va sortir de duptes.

Els visillos s'escorregueren cap a un costat i als pocs moments compareixia, entre altres dugues persones que la sostenien, una noia de disset a divuit anys, pàlida, esgrogueida, amb unes mans minces i blanquíssimes com aquelles de les figuretes de Sevres; el seu rostre demacrat, sols tenia ulls, uns ullassos brillants que semblava volguessin sortir del cap, fugir d'aquella misèria que 'ls retenia, a n'ells tan vius i hermosos. La extremada magror de la seva cara no havia pogut esborrar del tot la bellesa de les seves lí-

nies que, a pesar de tot es mostrava, sino amb orgull, fent-se notar amb mòdestia; semblava com si digués: Aquí jo hi he regnat i aquí encare hi resto poc o molt.

La malalta—bé prou que 's veia desseguida que 's tractava d'una malalta que aquell dia es llevaba—va mirar amb dalit cap a dalt i cap a baix i als costats, amb golafreria de la vista que tot ho volia abarcar alhora i una rialla infantil-voia va il·luminar el seu rostre demacrat.

En Carles no la perdia de vista.

—Vaija, digué, una altre que també fa com jo; al menys tindrè companyia.

En efecte ja tenia companyia assegurada i per temps, a judicar per les apariències.

Els primers dies fou molt curta aquella companyia, dugues, tres hores; més després ja va haver-hi convalescenta darrera els vidres tot el dia.

¿Cal dir que 'ls dos joves van ficar-se tot seguit l' un en l' altre?

Al principi la seva distracció era contemplar-se mutuament i fer se comparacions.

—¡Que està magre! pensava l' una.

—¡Si que està decaiguda! rumiava l' altre.

I vinga tafanejar—valgui la paraula—tot lo feien.

Si are pren caldo, si are sembla que hi ha el metge, si are enraona amb algú que no 's pot veurer des d'aquí ¿on deu mirar are? i seguint amb la vista la direcció de la mirada procurar esbrinar que, del carrer, li cridava l' atenció.

Més trat ja, tot just es veien es saludaven; el primer que sortia ja esperava veurer compareixer a l' altre amb impaciencia.

En la seva inactivitat, que 'ls feia ficarse més i més l' un amb l' altre, prompte van simpatisar i prest van canviar-se mirades, signos, somriurers—somriurers de malalt—tota una conversa muda.

¿Qui dels dos va rompre el glas? ni ells ho sabien, ¿que 'n va esser pretext? ¿qui ho sap? un insignificant incident del carrer, una dòna habi-llada ridicolament; aneu a buscar-ho!

Aquella conversa muda, de gens a una mica, d'una mica a un tros, va convertir-se en un idili amorós de balcó a balcó, idili completament espiritual, podeu estar-ne segurs, la materia jeta-ba tan adormida i era tan migrada per a pendrer-hi part! la part que hi pren, imaginativament, fins en els amors més castis i, ademés ¿quin d'aquells dos cossos podia cridar l' atenció de l' altre, esblaimats, beguts de carns i emborrossats d'abrigall que semblaven talment unes deixes de cos humà?

Aquell idili, de cor a cor, apacible i monoton, va durar que se jo quan temps.

Un dia en Carles veigé transcórrer una hora i dugues i més encare i la vehina no sortia; en passaren més i més i va fer-se fosc i va tenir-se'n d'anar al llit sens haver pogut veurer-la.

¿Que passava? Es que ella l' havia avensat i ja sortia al carrer i tenia el mal cor de no atansar-se al balcó a canviar un salut i unes mirades amb ell?

En Carles tingué celos, celos del carrer que li robava el seu amor i una rabia impotent contra els transeunts, contra el moviment de fora, contra la ciutat que 's movia, a qui hauria volgut veurer com éll havia estat, estirada en un llit,

FESTA

mentres, sols ell i *ella* cadascú darrera els vidres canviessin rialletes, signes i monades.

Va preguntar i no va poder treure'n res. A casa seva ningú en sabia d'aquells veïns. Feia tan poc temps que vivien en la casa i en el veïnat ningú els coneixia...

Va passar un dia i un altre i res, els *visillos* sempre closos. ¿Quants ne van passar aixís? Molts, una setmana, dugues pot ésser.

En Carles s'estava trist i abatut, més trist i abatut que mai, amb la vista sempre clavada en aquells *visillos* que mai s'obrien... Un soroll primer llunyà, després proper, tan proper que semblava allí mateix, el va sobressaltar.

¡Era la campaneta del combregar!

Va mirar al carrer i veigé com s'acostava un cotxe amb l'escolà en el pescant fent brandar, indiferent, la campaneta.

Un presentiment el va corpendre ¿si seria per ella? més no, no que deu passar de llarc.

El cotxe es va aturar davant de la porta d'aquella casa. L'escolà va donar el repic amb la campaneta i a pesar del burgit del carrer a n' en Carles li va semblar que tot restava en el més profund silenci.

Sols sentia en el cor aquell repic com si, amb son puny dur com una roca, aquell escolà hi seguís trucant fort, molt fort.

Una esperança, aquella esperança que no 'ns deixa fins que 's arreballada en sec per la brusca realitat, li quedava i a n' ella s' agafava com un naufragat en una palla.

—Qui sab, podria anar per a un altre de l'escala.

Passaren cinc minuts, cinc minuts durant els quals si haguessin estat en la quietut de la cambra d'en Carles, haurien sentit igual que 'l tic-tac del rellotge els batecs del seu cor.

A través dels *visillos* pogué veure amb los seus ulls acostumats a estar-hi fitats tot el dia, unes febles clarors que 's movien ieren ciris! no hi havia dubte era per a ella.

Amb els ulls baixos i tot deixat anar en Carles restà inmovil; els seus llavis es movien amb xiuxiueig intermitent. Era una oració lo que deien? era una altre cosa?

La campaneta torna a deixar-se sentir, el pobre malalt va aixecar el cap i va esclatar en un plor fort, quins sanglots, sortits de lo més pregón del seu cor, semblava que tinguessin d' acabar amb les migrades forces d'aquell cos miserable.

Els seus pares el van sentir i hi acudiren alarmats.

—Que tens? i are! vaija dignés ¿que tens? no siguis criatura, de que ve aquesta manera de plorar?

—Aquest combregar, aquest combregar!...

—Bo! ja t'has espantat. Ves que 'n tens de fer tu que combreguin als altres. Tu vaigis bé! Mira no fassis això ¿sents? que no yeus que 't perjudiqués.

—I sobretot are que dintre pocs dies ja sortiràs al carrer, que 'l metge ens ho ha dit encare que a tu no t'ho haigi anunciat, afeigien mentint caritativament.

En Carles tingué d'anarse'n al llit. Li havia agafat un tremolor i llevat no estava bé.

—Vingué el metge, cridat a corre-cuita.

—No serà res això, un petit sobressalt que, es clar, com que està tan decaigut... ja li farem una

medicineteta i tot anirà bé. Això si! demà res de llevarse li convenen un parell de dies de repòs.

I vingué l'endemà darrera d'una nit d'insomni i pensaments tristos, d'una nit de veure-la a n' *ella* darrera els vidres are somrient-li, are fent-li senyes amb les mans, are veient-la combregar i sempre aquella campaneta i sempre aquell repic en el cor i en els polsos...

Soroll de cotxes que s'aturen, capellans que canten...

¡Morta... morta!

—Vull veure com se l'enduen... are sembla que tornen a cantar...

I aprofitant un moment que 'l deixaren sol, va saltar del llit i va correr al balcó.

En aquell moment sortia l'ataut de la porta ¡que aviat l'havien posat al cotxe! es clar, la pobre, com que ja no tenia carns, si era tot ànima...

Ja aixequen la creu, ja marxen...

—Adeu, adeu, a reveure...

En Carles no va poder tornar-se'n al llit, les forces li mancaren. Es deixà caure en una cadira.

Ja tornen a sentir-se sorolls de cotxes que s'aturen, capellans que canten...

Es l'enterro d'en Carles.

Fa vuit dies que la van enterrar a n' *ella*.

Magu Miria

DOLORA

Besa l'auba joganera
los salser d'aprop del riu
en tan que la cadarnera
apetona falaguera
los menuts a dins son niu.

Virolada papellona
volateija de flò en flò
en sen nit amb companyona
somnia demunt sa oló.

Jo fa anys que donc besada
en pomell enmatzinat
i avui que apetonava
tendrívola flor rosada,
tocs de mort m'han despertat.

† MIQUEL CARBONELL i SELVA.

LLETRES A UN AMIC

XIX

Estimadíssim amic: Un nou detall dels que desitjava contar-te de la hermosíssima obra d'en Victor Hugo *France et Belgique—Alpes et Pyrennées* es la visita feta a la célebre catedral de Sens. Te passaré per alt la descripció de les múltiples joies d'art que conté aquesta catedral famosa, com no 't parlaré, tampoc, del altar on s'hi casà Sant Lluís, ni de los mausolis de Lluís XVI, Lluís XVIII i Carles X, ni de les escultures de Thomas Germain en lo sarcòfec de Sant Llop, ni de les de Primatrice en lo del cardenal i canceller Duprat. Te parlaré d'altres coses ben diferents, per cert.

Es en aquesta catedral de Sens on Victor Hugo vegé montar hi un petit catafalco davant un altar, després voltar el cadafalc de ciris i enfilat hi dalt de tot un bagulet curt i estret que cobriren amb un ric domàs blanc.

En aquells meteixos moments, Victor Hugo veu apareixer per l'ample porta de la catedral un grup de varis homes i dugues dònnes, una de les quals portava un farcellet al braç. Era un bateig. Hi havia, doncs, en aquella església—diu Victor Hugo—dos infants. Portaven a enterrar l'un, anaven a batejar l'altre. No eren pas un jove i un vell, no eren, doncs, lo comensament i la fi de la Vida, no, repetesc que eren dos infants, tots dos anaven vestidets blancs, dos innocents que començaven tot just a viurer, emperò de dugues maneres diferents, l'un a la terra, l'altre al Cel. Dins les ombres d'aquesta catedral hi havia una mare tota contenta i una mare desesperada. Per no privar que aquests dos grans misteris se topàssen, vaig arreconar-me—segueix dient Victor Hugo—darrera una bastida que hi havia aixecada per restaurar la catedral. Des de lo lloc on m'estava no 's veia res, absolutament res, mes, en canvi, s'oïen allà al lluny, al fons del cor unes veus divines, unes veuetes de nens, unes veus d'àngels que entonavem lo cant dels morts, i darrera meu, ben darrera meu, una veu d'home, grenjosa i pausada que anava mormorejant a la orella del recent nat les serioses oracions del baptisme. En la mena de somni en que talment havia jo caigut—prosegueix Victor Hugo—va semblar-me veurer les dugues portes del Cel entreobertes. Per la una, una ànima tornava cap a Déu; per l'altre, una ànima venia cap a nosaltres. Els serafins saludaven a la una; Jehovà exhortava a l'altre. Lo cant d'entrada me semblà alegroi; els mots de la sortida van semblar-me tristos...

I, més avall, Victor Hugo, afegeix. He seguit a l'infant que han portat a enterrar. L'han deixat en un cementiri tot vert i florit de margarites que volten una petita església vella, al cap d'un barri humil... Després, han posat damunt la fòssa una pedra polida i blanca, on, sens dupte més endavant s'hi gravarà lo seu nom. Entretanto jo he agafat lo meu llapis i he escrit damunt aquella pedra aquests quatre versets:

«*Enfant! que je te porte envie!*
 »*Ta barque neuve échoue au port.*
 »*Qu'as tu donc fait pour que ta vie*
 »*Ait si tôt mérité la mort!*»

En una paraula, es un llibre que 't sabrà grat. Es per aixó que no he pogut sustreure-m a la temptació d'anticiparten que alguns trocets.

Vull provar altre volta d'ofegar a copia de lectures les amargors del meu esperit. Ho lograré? Ja sabs que altres vegades hi he trobat un gran remei...

Tot air va nevar, de manera que ni que vullga puc sortir.

Ja sabs amb quan gust espera les teves lletres lo teu afectíssim

FRANCISCO X. VERGÈS

Torelló, Janer 1915.

EL RIEROL

*A ma volguda cosina
 Conxita Vives.*

Apropet del rierol
 una donzella hi havia;
 n'esperava el seu amor,
 i el seu amor no venia.
 Ella al veurer que no ve,
 es posà a plorà entristida.

La remor del rierol,
 escarnintla feia via.

Ja sent la veu del aimant,
 la dolça veu que la crida,
 corrents s'abraçen els dos,
 i 's besen com cada dia.
 Promeses d'amor es fan,
 promeses d'amor sens mida.

La remor del rierol
 alegrant-los mes corria.

Per la vora el rierol,
 ben estrets també caminen.
 Es besen de tant en tant,
 i amb el rierol fan via.
 Els papellons al devant,
 sembla que d'ells se 'n en riguen

La remor del rierol,
 al costat seu se sentia.

Quan ja forsa han caminat,
 s'ou llunyà l'Ave Maria;
 i la resen tots dos sols,
 llevada ell la barretina,
 i altra volta a caminar,
 fins que son a la masia.

La remor del rierol
 ja no 'ls feia companyia.

Allí es tornen a besar,
 es el bes de despedida;
 eila amb llàgrimes als ulls,
 n'entra dins de la masia,
 ell se 'n torna costa avall,
 tot pensant quant la veuria.

La remor del rierol,
 altre vegada el seguia.

LLUIS QUINTANA BALART.

Planxa!

—¿Son vostés que 'ls toca entrar?
 —Si, senyor.
 —Doncs fassin el favor .. Prenguin assiento.
 —Moltes gracies. Nosaltres veniem recomanades per la senyora Pepa del carrer de la Lluna; no se si vosté la tindrà present.
 —¿Senyora Pepa?... ¡No hi caic!
 —Si, senyor, la cotillaire... ¿Sab?... la duenya del *Corsé especial para la corrección de ciertas faltas*.
 —Ah, si... ja la recordo... Molt bona senyora per cert.

—I tal si ho es, preguntim'-ho a mi que fa vint anys que la conec. Doncs veliaquí que parlant amb ella l' altre dia li vaig explicar lo molt delicada que tenia la noia gran, que es aquesta que vosté veu, i tot desseguida me va dir: ves a veurer al senyor Pascual, que si ell no te la cura no ho farà cap més.

—¡Oh, la senyora Pepa exagera!... No obstant, hi farèm lo que hi sabrèm... I doncs, ¿que té la pubilla?

—Si vol que li digui la veritat, no ho sabèm pas, però sembla com si me l' haguessin ullpresa. Jo crec que dins del seu cos no hi té res que sigui a puesto.

—Ningú ho diria, bé fa prou bona cara...

—¡La cara rai! Els de casa som aixís, ja 'n podem estar de mals, sempre fem cara de pasques... Miris, are meteix una servidora té una escalfor a la cara que de segur que s' hi encendria un llucet. Doncs perque ho sàpiga, en tot avui no tinc dins del meu cos més que un platet de fideus fins i mitja mandonguilla, perque l' altre meitat, ja ho ha vist la noia, no me la he poguda ficar a dins de cap manera.

—Es efecte del seu estat nerviós.

—Ai, no me 'n parli. ¡Ben diferent d' abans!... tot me feia ventre... Això si, una servidora ha tingut bon paidor... mes are... ves qui té gana veient a n' ella d' aquesta manera... Quan arriba l' hora de menjar ja tremolo de cap a peus, perque com el seu pare té un genit del diable, mal m' està 'l dir-ho, sempre hi ha crits i soroll quan som a taula.

—Filla, es precís fersen càrrec; si la pobre està desganada ¿qué hi vol fer?...

—¡I en tanta de manera! Nosaltres ja no sabem que fer-li perque menji una miqueta. Avui meteix li he fet dugues torrades de Santa Teresa xopades amb ví ranci, que es una cosa que no embussa i dona *aliento*... doncs, fillets de Deu, ha comensat a passarsen un bossí d' un cantó al altre de la boca, fins que l' ha tingut d' escupir.

—Ja es prou pena. Veiam, tregui la llengua.

—¿Una servidora?...

—¿No es la noia la malalta?

—Dispensi... ja no se ni on tinc el cap.

—La llengua està un xic saburrat.

—¿Com diu?

—Vui dir que la té una mica blanquinosa.

—¡Potser es perque avui l' he purgada! Com som pare mai me calla dient-me que la noia té un embús...

—Podria ser... mes de totes maneres es veu que tè la causa al ventrell... I digui, ¿quines molesties sent?

—Ja veurà; al dematí, quan s' alsa, diu que

tot li roda... que sembla que vaigi a la Barceloneta amb *Golondrina*... tot la mareija, si pren quelcom, mal sigui dos dits de llet, ja se sab, no 's troba bé fins que ha fet l' anec... i al meteix temps sempre aqueixa tristesa que no al deixa viurer en lloc.

—¡Que es estrany!... ¿Vol fer el favor de posar-se dreta?... Descordis un xic el vestit... Aixís, molt bé. ¿Li faig mai?... ¿I en aquest costat?... ¿Tampoc?...

—No 'n fassi cas, es molt soferta.

—Té l' estómac un poc abultat.

—També li ha notat una servidora, tan es aixís que fins me havia pensat que tot això no fos que tingués aquell cuc tan llarg que vostés no se com ne dinen, perque a una veina del meteix replà, la senyora Rosa, casada amb lo senyor Ramoneda, el que té una fàbrica d' escursar melindros al Papiol, li passava lo meteix, i fins al cap de temps de fer-se remeis i pendrer potingues, un curandero que sabia molt de lletra i que havia inventat un thé per purgar a les persones, li va donar una cosa, i ¿en vol de canes d' aquella bestiola? Semblava una troca embullada.

—Estigui tranquila, que no es res d' això que'm diu. La seva filla no té més que un estat dispéptic, que se li ha de corretgir. Ja 's pot cordar si es servida.

—No li entés, però conec que té raó; nosaltres no 'ns mourèm de lo que 'ns digui.

—Li receptaré uns paperets que 'n pendrà quatre al dia, i quan els haigi acabat, tornin.

—¿I vol dir que...?

—Se posarà completament bé, li asseguro.

—Deu ho fassi, perque creguim que estèm molt aburridos... ¿Quan se li ha de donar?

—La primera visita es un duro, les altres son a déu rals.

—Si es servit.

—Està molt bé. Fins a un altre dia.

—Si Deu ho vol. Retiris... ¡Ai, dispensi! no tenia altre cosa al cap que dir-li que la noia fa tres mesos que 's casada.

—Ah! Sent aixís... que no prengui res i que segueixi els consells del seu marit.

Santiago Roy

Intima

¡I que felix me trobava
 air vespre al teu costat!...
 Tu reias amorosida
 com no haves rigut mai;
 jo amb el braç a ta cintura
 seguint el ritme del ball
 te mirava amb gran deliri
 ben corprés i emocionat,
 i a cada somris qu' em daves
 el cor me feia un gran salt
 com si presentis la gloria
 que 'l teu amor m' ha de dar.

J. VIVES i BORRELL.

La cordada de presos

—*¡Cristo!*—va exclamar en Rebolledo, fora de sí, al veure entre la colla de presos que, junt amb un altre policia, havia de custodiar des de 'l Govern civil fins a la Presó, la cara del seu nebot.

¡Cristo!... El primer impuls den Rebolledo fou el d'aproparse al novell lladregot i desfer-li la cara a bofetades.

Després va creures sentir compassió pel fill de la seva germana, i lo que en veritat sentia era l'egoisme de no comprometre ell.

Ja més calmat, no deixant, però, de senyalar-se la contracció de sa cara ferrenya, se feu pas entre aquell grapat de quinzeneris que ja estava acostumat a tractar, i, dissimuladament, se va fregar amb el seu nebot, qui no l'havia vist, puix romania en un recó, esmaperdut i tremolant com la fulla al arbre. Al sentir-se 'l xicot el bras agafat com per unes estenalles, va llensar un jai! que fou ofegat pel reneç que en Rebolledo li llen-sava ensemps a frec d'ulls.

—*¡Maldito!* *¿Y como ha sido?* *¿Te has propuesto matar á tu madre?*—feia l'home en veu baixa i fosca però amb tota la impetuositat del seu càracter terrible.

—*Tío!*—responia el barbamec, estemordit. I si no hagués sigut per les mirades d'aquells mals companys que espiaven, fins s'hauria agenollat a demanar perdó, puix tenia por de que 'l seu oncle l'esclafés.—*Tío!*...

—*¡Cuernos!* *Yo no soy tu tío ¿entiendes?* *Cuidado en volverme á nombrar así.* *¡Golfo!* *Yo soy quien te llevaré á la cárcel atado codo con codo.*—I en Rebolledo el va deixar en sec.

Moments després, de dos en dos, els presos caminaven pel Passeig de Colón, formant una fatal dotzena. A l'una banda de la cordada hi anava en Rebolledo, fregant-se amb el seu nebot, com si volgués amagar-lo a les mirades curioses. A l'altra banda un policia caminava indiferent.

Era al hivern; feia el vespre fret. Del mar venia un aire que gelava. Uns nuvolots s'ajeien sobre Montjuic, i, de tan en tan, se sentia a glopades un ventot de pluja com si volgués escombrar ho tot.

—*Mala noche!*—va atrevir-se a mormolar el noi, esgroguenda barreja de sanc madrilenya i valenciana.

—*La que tú nos darás, maldito,*—va respondre en Rebolledo, pessigollant-li la orella amb son mostatxo roig i duríssim.

La colla seguia avant. Els presos, beguts de color, xuclats pel vici, caminaven pel camí que gairebé tots ja coneixien, i parlaven amb naturalitat, com insensibles a les cordes que 'ls segaven llurs brassos i a les mirades d'esglai que recullien a llur pas. Per poc acostumat que un estigués a llegir en la fesomia dels homes, bé prou hauria conegut que 'l nebot den Rebolledo hi era nou a la colla, puix anava abatut, vergonyós, a punt de flaquejar-li les llargues cames.

Va passar brunzent un tranvia elèctric, espargidor de soroll, de claror, de llibertat... caixalejant els riells, i va allunyar-se en un instant. Cap dels de la cordada s'havia girat. No més el prè novell el seguia amb la vista, com si l'ànima li fugís al seu derrera.

A la llepada de claror del moment en que va passar el tranvia, en Rebolledo s'havia ben fixat

en la cara del seu nebot, i al veure tan abatut, tan acobardit, se va trobar inundat d'una compassió que li va mimvar bon tros la rabia que sentia.

El noi, quan el cotxe va haver tombat pel peu del monument a Colón, boi caminant va mirar les entenes dels barcos que 's gronxaven, i va sentir un aclaparament quelcom consolador.

Els barcos eren també presoners, fixats per cadenes, per cordes com les que estrenyien el seu bras amb el bras del seu company repulsiu.

La compassió, amb manyagueria de boira, anava omplint les fredes profunditats del pit den Rebolledo, d'aquell homè fet a tot, i per fi va sentir el policia com uns dits que feblement li toquessin el cor. I, ja refet de la sorpresa d'aquella vetlla, resignat, va apagar conscièntment la indignació i no més anava filant la millor manera d'arreglar-ho.

Però ¿com fer-ho sense descobrir que aquell lladregot escardalenc era nebot seu? ¿Com demanar la llibertat sense justificar l'interès? ¿A qui 's dirigiria?

La cordada, en tan, caminava amb indiferència, i el ventot de la nit i la negror del cel ho semblava sino que l'un mormolés temptacions a les orelles d'en Rebolledo, i l'altra 'e brindés a protegir una escapatoria.

El policia, que havia sempre complert amb el seu deurer, va sentir un profón tremolor al acudir-se una idea, però 's va calmar seguidament i va madurar-la amb consciència.

Precisament quan ell i el seu mateix company custodiaven la corda de l'altre vespre, de sobte, del carrer de Sant Bertràn va sortir un escamot de xicotassos que ben bé eren una vintena i que 's varen tirar sobre 'ls presos, silenciosament. Massa que varen lluitar ell,—en Rebolledo,—i l'altre, i sinó que ho digués aquella esgarrinxada del llabi, però no varen poguer conseguir la victòria. Més de mitja cordada va quedar en llibertat.

Als altres, als que havien pogut defensar de la ràpida escomesa, renegant, varen ferlos seguir el camí de la Presó, entre 'ls crits i els xiulets del poble que havia acudit al lloc.

Tal volta hi tornaràn aquest vespre—pensava en Rebolledo—i així se podria lliurar aquest infelis, estalviariem el gran disgust a la seva mare i ningú sabia res. I amb la ilusió de tal idea que li oscilava davant dels ulls, no va voler parar esment en lo poc correcte qu'era el seu desitj; i amb un crit espontani feu caminar més depressa a tots. Al enflar el Marqués del Duero tot era soletat. A la una banda les rabassudes i velles muralles; a l'altra 'ls negrosos dipòsits de carbó. Més enllà l'alta i fosca silueta de la xemaneia de la fàbrica d'electricitat... i de més lluny arribaven, febles, portades pel vent, remors d'orgues d'aquelles barraques del *Paralelo*. Al aproparse al desembocar del carrer de Sant Bertràn, des de l'altra banda dels presos va sentir en Rebolledo que li deien:

—*¿Te acuerdas de anoche? Me...*

Era 'l seu company. Aquella veu el va sobtar, despertant-lo de la esperansa que tenia precisament en la repetició de lo que li recordaven. I per a dir quelcom, va respondre lacònicament:

—*¡Hombre! No temos.*

Seguidament va veure un xic emboirat l'èxit

FESTA

dels seus càlculs. L' altre estaria preparat a defensarse amb valentia en cas del atac.

—*¡Avante!*—va roncar en Rebolledo, d' una pirada, resoltament, com per a eixir de dubtes.

Varen passar i... ¡ningú!

¡Quina agilitat tan reconfortadora va sentir, havent ja deixat el perill enrera, el company d' en Rebolledo!

¡Quina desilusió tan profunda aquest que haventse ja abandonat a la poca éscrupolositat dels seus desitjos, sentia ara la consciència trontollada infructuosament! ¡Quina pena el novell lladregot a qui acabava d' apagar-se el llumet d' esperansa que havien encés en son cor petit les paraules creuades entre 'l dos policies!

En Rebolledo, dissimuladament, tot era tombarse i maleir entre dents la seva mala estrella. I tombantse sovint, sovint, se dibuixava la escena, en la que ell, no oblidant *el hacer que hacemos*, hauria vist al mesquinet gambar lliurement.

—*¡Atento!*—va xisclar de sobte 'l seu company, qui acabava de veure una colla que eixia desparada d' un replec de la irregular paret.

En un tancar i obrir d' ulls la varen tenir a sobre. Se varen afluir cordes, se varen escupir renes, els xiulets de socors vibraven, els trucs anaven i venien, i arreu se veia alguna llepada de sanc. El company d' en Rebolledo se bellugava heroicament, però 'ls presos fugien i el grop aviat va restar fós.

El novell lladregot, sorprés entre aquella maror, semblava un gat escorregut al qu' han donat voltes; no més els ulls se li encenien amb afany d' escapar. Entre la lluita de drassejar enèrgic va sentir una empenta a la esquena, com si li dongués l' impuls de fugir, però fou tan forta que li va ressonar per tot el cos i li feu perdre un instant el món de vista.

Un xic refet, anava a córrer quan una grapa de ferro se li va arrapar al clatell. Era 'l company d' en Rebolledo, qui 'l va lligar de nou amb una rabia que 'l feia somriure sinistrament.

Dos municipals varen arribar quan ja era tart, però, malgrat això, fentse'ls valents, subjectaven al novell lladregot, l' únic que havia restat de la cordada. L' infelís, vegentse sol, isolat dels seus companys, fou prés d' una excitació norviosa i, desesperat, va mossegar una mà que li tenien aferrada a la brusa. Va ressonar seguidament una bofetada que li va enrejolar tota la galta.

La colla de curiosos s' anava engroixint.

—*¡Bruto!*—deia l' un.

—Ara que 'l teniu lligat...—els tirava en cara l' altre. I es va sentir un xiulet aixordador.

Una dona deia:

—Mirèn que groc, ¡el fill meu!

I va afegir una mossa, parlantse a n' e'la mateixa, entre compassiva i amorosament:

—¡Que jove!

—Sembla desenterrat.

—Deixeulo anar,—va fer un home rabassut, encarant-se a n' en Rebolledo.

Aquest va arronsar les espatlles, tombant-se en rodó.

—¡Deixeulo anar! Deixeulo anar!—era el clam de tothom.

Sí... ¡deixeulo anar! Justament això devia pensar l' altre policia, content de la seva presa.

A empentes varen comensar a fer caminar el xicot vers la presó.

La gent anava al darrera, afegintse hi més a cada pas; i de xiulets, insults i pedres no 'n vulguèu més.

El novell lladregot, quan va veures aprop del fatal edifici qu' havia d' engolir-lo, va comensar a tremolar, ensemps que les llàgrimes li queien cara avall.

—*Tío... tío...*—suplicava entre sanglot i sanglot.

—*Delira...*—feu el company d' en Rebolledo, posant-se un dit al front.

El seu oncle li apretava 'l bras com amb unes estenalles, per a que no 'l comprometés.

La cordada del endemà fou comandada pels civils.

R. Miró i Sentís

El «Foment del Teatre Català»

En la Junta directiva del *Foment del Teatre Català* hi han hagut quelcunes renovacions de càrrecs i sabem que la actual treballa de debò, com podem assegurar que prompte, molt prompte, es veuràn els fruits de la seva intensa tasca.

Sabèm que ademés de la projectada funció inaugural, hi ha en preparació un cicle de teatre català que abarcarà des de 'ls seus orígens fins al teatre modern. No podem avensar encare la fetxa ni el lloc on tindrà efecte, però creiem no tardar gaire a poder-ho anunciar amb tota mena de detalls.

Sabèm de molts altres projectes, que no 's quedaràn en projectes sinó que se'àn plena realitat, en fi que pesi a les tristes circumstancies que havèm atravesat; el *Foment* aviat donarà fruits i abundosos.

No 's podia esperar menys dels actius elements que componen la *Directiva*, tots ells entusiastes del nostre teatre.

Sols els desitjèm molt d' acert i bona sort en la llur tasca i sobretot que no defalleixin, que no defalliràn; n' estèm segurs.

M.

Cançó

Al juntar-se nostres bocques
i a l' esclatar lo petó,
al nostre entorn tot moria
tot lo mon eram tú i jo.

VICTOR MORA ALSINELLA.

Retorn a la calma

Oh, calma hermosa qu' al descans convides,
hores plascentes que fèu viure amb joia,
amor qu' uneixes i fas viure alegres
cors que sofreixen.

Un dia indomít pensament fugia,
i divagava per regions ignotes,
i amb cant ferotje, de mon arpa dócil
veu retrunyia.

Tristos pressagis de futures penes
daveu tristesa fent plorar la vida,
i 'l cor qu' alegre volejava sempre,
tingué basarda.

Liavors la pensa delirant, cercava
la parla hermosa del cantar de vida,
la dolça lletra que 'n el cor se n' entra,
raig d' esperança.

Ritme dolcíssim que s' enlaire dócil
cercant les dolces alenades pures,
llaç qu' armonitza, l' amistad qu' enlaira,
l' amor dels homes.

Un dia indòmits trovadors cantaven,
i amb serventéssis que 'l veri escorrien,
jquants cors ploraven, mal-ferits per l' odi,
indigne, estupit!

La dolça calma qu' un dolç viure obliga,
fa que s' ajuntin voluntats qu' es perden,
quan mal-haurada la passió s' exalta
amb lluita imbecil.

Paraules grates son pel cor un bálsem,
calmant dolcíssim que guareix a l' hora,
ferides fondes, resultats odiosos,
d' humanes lluites.

També en una pensa l' hi sentit a voltes
la parla indócil del cantar terrible,
i com si a l' hora fos esplai, n' hi fetes
furtives troves.

L' arpeig suavíssim d' un cantar qu' agrada,
l' ingénua lletra de sencilla estrofa,
l' ambient suavíssim d' un festivol ritme,
son coses belles.

Cadencia hermosa d' un parlar melodic,
sensilla imatge d' inspirada pensa,
poética flaire d' esquisida aroma,
son goig i vida.

Mal-haja 'l dia que ma destra irada
sols de mon arpa feu sentir veu ronca,

quan sempre grates melodies n' eren,
suspirs que aidaven.

Mal-haja l' arpa que vibrá satírica,
i en mes orelles retunyi punyenta,
torvant la calma de mos cants hermosos
cants d' armonia.

Després la lluita reposar convida,
per ço 'l poeta comprenent-ho exclama;
—deixém les armes, i 'l repós que vinga,
que be fa falta.

Beneita calma que de mí fugires
i torbulenta inspiració creares,
i al ultim tornes altre volta a ser-ne,
ma concellera.

Altre vegada de mon arpa hermosa
les veus com sempre serán dolces, tendres,
podrá altre volta fer sentir alegres,
cants a la vida.

Cants on mai l' odi germinant terrible
la pau no alterin qu' es amor qu' enlaira,
cants amorosos d' un amor qu' obliga,
llaç germanivol.

Altre vegada com auell que vola,
ma pensa airosa volará endolcida,
i rencunioses no serán les meves,
virils estrofes.

AGUSTÍ PEDRET i MIRÓ.

Als nostres col-laboradors i llegidors

Tenint en projecte la celebració d' un petit *lunch* amb motiu de haver entrat en el tercer any de la nostra publicació i desitjant veurer-hi concórrer a tots els nostres amics, col-laboradors i llegidors entusiastes que vulguen honrar-nos amb la seva companyia els hi preguem es serveixin remetrens les seves adresses a fi de enviarlos-hi personalment tota mena de detalls i explicacions referents al acte esmentat.

Motiva més que rés aquest projecte el veement desitj que tenim d' estrenyer la mà a molts de nostres col-laboradors dels qui sols coneixem les obres llurs, aixís com a n' els llegidors entusiastes que amb més constancia ens han favoregut ajudan-nos en la nostra obra que sense ells no hauriem pogut dur a cap.

Aquesta festa íntima i literaria es celebrarà a Barcelona i en diumenge en el lloc, dia i hora que s' acordarà.

LA REDACCIÓ.

La nostre ciutat fóra una delícia, si no hi ha-
gués tans lladregots que s'atreveixen a excercir
lo seu ofici amb lo major descaro en plé rovell
del ou en les hores de més bullit.

Barcelona es bona si la bossa s'ona... i si no us
la ròben. L' altre dia passava per la Portaferri-
sa, serien les cinc de la tarde. Atret per la curio-
sitat, m' apropo a un aparador on s' aglopava la
gent per a veurer el «maniquí viviente». Feia uns
moments que *badava*, cosa que 'ns passa a tots els
tafaners, quan me sento una mena de pessigo-
lleig per la panxa. Baixo els ulls, sense fer cap
moviment amb els braços, i observo unes mans
que intentaven atacar la integritat de la meva
ermilla. Atenallar les mans que 's ficaven en el
meu territori, sense haver mediat declaració de
guerra, i emportar-me al amo de les mars cap el
carrer de 'n Roca, fou tot hu.

—Que feieu?—vareig preguntar-li.

—Volia saber quina hora era.

—Qué teniu por de no arribar a temps al «five-
o-clok tea»?

—Senyer, que jo soc un treballador honrat...

—I feu rellotges... sense pagar contribució.

—Per vostres *mulés* deixeu-me anar, que tinc
la *flàvia* malalta, que l' amo m' ha tret de la boti-
ga i haig de treballar al *tiroy* per *poguer jalar*
avui.

—Si, eh? Are meteix t' entrego a la policia.

—No ho feu, senyor, que 'ls de la *pastanyí* me
tenen *clissat* i 'm duràn al *estaro*. Soc l' home de
la mala *bajandi*.—*Mals menguis m' estrujelin*.

—Sabs que ademés de lladre, ets un cinic.

—Si jo soc honrat, però amb aixó de la guerra
i del tifus m' he quedat sense *calé*.

—Ah, vaja, com els alemanys, que també vo-
lien pendrer *Calais* i per are no hi ha de qué.

—Veigi si soc honrat, que he vist un senyor
que portava un *gangil* en la *rumbanta de sorolla* i
al coneixe-l i sapiguer que era un pobre banquer
que no la *billera* com abans per lo que han baixat
els canvis amb aixó de la guerra, no li he dit res,
i he deixat d' afanar-li l' agulla, que us juro, era
baril de bula. Deixeu-me anar, que les persones
se troben i les montanyés no... qui sab si un dia
arribaré a ser ministre i aleshores os podré de-
mostrar l' agraïment que per vos sento des de
aquest moment.

No se si se 'm va ocorrer escanyar-lo per poca
vergonya, per cinic, o si vareig sentir fàstic de
continuar tenint contacte amb aquell home tan
repulsiu... lo cert es que les meves mans varen
deixar d' oprimir les seves i que 'l lladregot se'm
va escapar. Vareig intentar cridar «al lladre,
agafeu-lo», però de ma boca no sortí la paraula
condempnatoria... Per qué? Per por? Per la estu-

pefacció que 'l fet va produir-me? Per les parau-
les que ell va dir-me? No ho sé, però desde aquell
dia, quan llegeixo els robaments, sento un rau-
rau, com si jo 'n tingués la culpa no entregant
aquell malfactor a la policia i penso que soc un
mal ciutadà, un cobart, creient que tots els furts
son obra del lladregot que amb tan cinisme va
prometre-m protegir-me, quan fos ministre.

OMBRIVOL.

Recordant l' idili

L' aimant parla

Encara m' en recordo d' aquell dia.
El sol, esplendorós, tot just sortia
besant sa enamorada amorosit,
mostrant als ulls dels homes riques gales
i obrint de bat a bat les seves ales
alsant-se omnipotent per l' infinit.

La terra, ensomniada esdevenia
al rebre tot de sobte amb gran follia
l' eròtica abraçada de l' aimant,
com si d' amor cor-presca, enamorada,
restés als braços d' éll extasiada,
brindant-li amorosida son encant.

Moguts rítmicament per la ventada,
els blats mes ufanosos de la prada
teixint d' amor immens l' eternal llaç,
movent-se acompassats sense cap recança,
trenaven l' himne bell de l' esperança
marcant-lo amorosits al nostre país.

Nosaltres, caminavem ansiosos;
miravem enderrera, neguitosos
tement que 's descobris el nostre amor,
ensempe, que a l' entorn nostre, l' aucellada
cantava lliurament, fendint la prada
els cants qu' alegraven nostre cor.

Llavors, en mitg de tan amor, confosos,
seguíem nostres passos, silenciosos,
forjant-nos cor-endins les il·lusions.
Seguíem nostra ruta amb més fermesa,
fugint d' aquell poblet on la vilesa
ofega les humils aspiracions.

J. PONS i MARTORELL.

BIBLIOGRAFIA

En aquesta secció donarem compte de tots
els llibres que se 'ns enviïn

Hem rebut un exemplar del «Directorio de
Barcelona», guia del comerç, industria i profes-
sions. Cal dir a propòsit d' aquest llibre que es
d' utilitat, dons porta tots els datos de lo que té
vitalitat en la capital i aixó fa que sigui una obra
de consulta per tota classe de gent de negoci, te-
nint la ventatja, de que es de fàcil maneig i mò-
dic preu. No duptem que el públic li dispensarà
bona acullida, doncs en realitat ha vingut a om-
plir un buit, car semblant publicació simplifica
molt la tasca dels que als afers se dediquen.

F.

Del meu carnet

A mon amic L. Aymà

I

Tots els dies a l' hora que acostumava a pendrer el cafè a la porta d' un dels molts bars de la ciutat passava de taula en taula un home tot encorvat, com si 'l pès dels anys volgues mostrar-li ja la terra que l' havia de cobrir; son cap era tot nevat, sos ulls petits i fondos i amb veu feble acompanyada d' un tò suplicant demanava una almoïna, per l' amor de Deu. Jo m' el mirava fit a fit i en mon interior me condolia de no poguer-lo socorrer tan com mon cor emocionat en aquell moment per la dissort del meu semblant desitjava fer-ho. Me 'l representaba que tal volta al retornar a casa havia de trovar sa muller, que potser estava malalta, esperant amb impaciencia el seu retorn i amb ell quelcun aliment per a son cos estimat i qui sap si també un estol de criatures esperant-lo tristoís amb cares demacrades, sens el bell somris en sos llavis, mostra d' el goig de viurer que reporta el benestar, per a dir-li que tenien gana.

Abstret amb aquests pensaments, el veia allunyar-se cada dia tot endresant-li una carinyosa mirada.

II

Un jorn després de sa cotidiana petició vareig entendre que a la taula del costat es contava la seva historia i amb quina atenció vareig procurar no perdre'n ni una paraula, esperant veurer confirmades les meves suposicions! més jòh desengany! jaquell que jo havia cregut pobre amb muller malalta i amb infants de cares demacrades, obligat a ses velleses a mendicar la caritat pública... era capitalista! No eren els fills ni la dòna, era l' ambició qui li feia demanar almoïna per a no veurer mermats els seus tresors, condemnant-lo a viurer sol, pobrement, mantenint-se de les sobres que quelques cases, condolint-se de la seva aparenta miseria, li daven tots els dies.

III

L' endemà al allargar la mà per a rebre l' almoïna acostumada més galtes s' enrogirent d' indignació i amb moviment brusc vareig dar-li a entendre que per sempre més s' havia agotat per éll la font de ma benevolencia; ell amb escudrinyadora mirada cercà en mos ulls una explicació d' aital camvi i aparentant no haver-lo comprès s' allunyà pausadament, mentres jo condolent-me de haver-me deixat enganyar per les apariencies i al pensar que aquelles almoïnes podrien haver sigut el bàlsam que hagués endolçit les amargues llàgrimes del verdader necessitat el veia allunyar-se sens endressar-li ja ma compassiva mirada al ensemps que 'n mon interior li deia: maleit sia miserable esclau de la avaricia, que per ella quan ton cos deixi de sentir les vibracions de la vida moriràs sol ben sol, aferrat a ta bossa plena de diners, sense que ningú t' aixugui la suor freda que correrà sobre ton front, sense sentir el dolç consol dels sers volguts que retenint els sanglots t' enrotllin per a endressarte l' últim adeu, sense que ningú elogui amorosament tos parpries, sense que quan ja ton cos estigui sepultat en la fossa, ni una humil flor boscana dongui a entendre que allí i descansa el cos d' un ser que al desapareixer de la terra s' emportà l' alegria d' una ànima que l' aimava.

AMORISEL.

Exposició Rusiñol-Casas Clarassó.—Saló Parés

L' exposició de les bodes de plata d' aquests tres artistes ha cridat fortament l' atenció i extraordinaria concorrencia a la botiga del carrer de Petritxol.

De tot lo que exposa en Rusiñol gairebé no podem dirne rés perque fora lo que sempre havem dit ja que no hi ha rés nou, tot lo que hi té ja ho coneixem i lo que no coneixiem sembla també que ja ho haguesim vist.

Si queleuna cosa podriem dir-hi de nou fora que d' En Rusiñol havem vist coses millors.

En Casas ens hi enseña nombroses teles, tampoc d' aquest podem dirne rés de nou sino fossin obgeccions, això es; que entre elles n' hi havem trobat que no son Cases, que no sabem veurer-hi en Casas.

Clarassó. Una figura per a panteon i d' altres amb distints motius. La primera la trobem justa i encertada tal vegada podriem criticar-hi quelcun defecte d' execució però que no li treu gens de la seva bellesa. En les altres esculptureles també ha estat banstant bé si en separem una que no 'ns acaba de fer el pés.

FIDIAS.

Jocs Florals de Barcelona

Havem rebut la Convocatoria dels Jocs Florals de Barcelona per la festa del any 1915 (any 56e de llur restauració).

Seràn adjudicats els tres Premis ordinaris del Excm. Ajuntament de Barcelona:

Englantina d' or.—A la millor poesia d' esperit patriòtic sobre fets històrics o tradicionals, usatges o costums de la Terra.

Viola d' or i d' argent.—A la millor poesia religiosa o moral.

Flor natural.—A la millor composició poètica sobre tema que 's deixa al bon gust i franc arbitre de l' autor.

Premi extraordinari.

Una Copa artistica.—A la millor composició en prosa, de caràcter literari.

Ademés es concediran tans Premis, Accèssits o Mencions honorífiques per recompensar composicions meritories que no sia possible incloure entre les del Cartell usual.

Les composicions poden esser escrites en català d' aquest Principat, de les illes Balears, de Valencia, del Rosselló o de la Sardenya amb totes ses varietats dialectals o bé ortogràfiques; advertint que les composicions que no sien rigurosament inèdites no entraran en concurs.

Els treballs deuràn remetre's a *Baixada de Cervantes*, 7, principal, 1.ª, abans mig dia del 15 de Març vinent, acompanyant-los d' una plica closa, que dintre durà el nom del autor i de part de fora el titol de la composició.

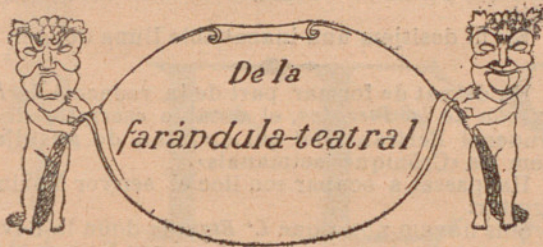
Premi Fastenrath

Aquest premi serà per la millor novela origi-

FESTA

nal en llengua catalana publicada dintre els sis darrers anys.

Firmen la convocatòria els VII Mantenedors: Josep Pin i Soler, *President*.—Ferran Agulló.—Jacinto Torres i Reyetó.—Ernest Moliné i Brasés.—Oriol Martí.—Cosme Parpal.—Rafel Folch i Capdevila, *Secretari*.

JOVENTUT CATÓLICA: *El misteriós assassinat de la Plaça Nova del Cementiri Vell*, comedia en un acte d'en Lluís Puiggari.

Després d'un drama molt carrincló en tres actes, que a nosaltres ens va semblar que en tenia tres cents per lo dolent i mal representat, s'efectuà l'estrena de la comedia en un acte que baix l'inacabable títol de *El misteriós assassinat de la Plaça Nova del Cementiri Vell*, escrigué amb el pseudonim de Gaietà Pastor el secretari de nostre Ajuntament En Lluís Puiggari. Ja coneixiem aquesta obreta per haverla vista a Romea quatre o cinc anys enrera amb el títol *Un crim sensacional*. L'amic Puiggari ha tret un gran partit de la seva comèdia al arreglar-la pel teatre sense dames i traslladant l'acció de Barcelona a Molins de Rei. El públic, que era nombrós per conèixer l'estrena, celebrà els xistos, i esclatava amb fortes rialles cada vegada que era citat algun conegut establiment o lloc de nostre vila.

La interpretació bastant acceptable, sobresortint els senyors encarregats dels papers de *Criat* i de *Nevet*, quins noms no podem esmentar degut al mal sistema de la societat de no fer constar el repartiment en els programes.

Al finalitzar la representació l'autor fou cridat al palc escènic, escoltant una llarga i nutrida ovació.

MANELIC.

DIALECS RAPITS

Els Reis a la Redacció

—Ola! Bon dia Libori.
—Que tal, senyor director?
—Molt bé gracies. Segui, segui...
Vostè fuma?

—Qui jo? Prou!
—Vinga un cigarro aleshores
—¡...! No fumo pas! Dic que *prou* d'ensà que m'ho prohibí el metje.
—Be doncs! Fumaré jo sol.
Ah! I com van els *Dialects ràpits*.
—Per ara van poc a poc.
—I doncs que pensa Libori?
—Que quasi ja no sé on soc.
He voltat carrers i places
per a rebre impresions;
m'he aturat a tots els grups;
He escoltat conversacions.
I sols he oït que miseries,
dols, molts planys, exclamacions:

«Avui s'ha mort en *Cuanitu*»
«Demà enterren a en Ramón»
«Air van combregà a en Toni»
«Està malalt en Maspons»
Heus-aquí el tot de que 's parla.
Tothom està trist, tothom.
I els únics que no van negres
son els que no porten dol.
Ja no 's canta ni 'l *Damesiu*
ni 'l *tango* ni 'l *Alirón*,
ara 's xiulen les absoltes
que es la *moderna* cansó.
Ara tot te arreglo i cura
amb l'ús tant miraculós
del vi i de l'aigua bullida.
¡Aigua bullida! Això es tot.
Figuris si hi ha mania
que air a un meu fillol
per falta d'aigua bullida
va batejarlo el rector
amb una botella d'aigua
de Vichy Català.

—Prou!

Qué farà o no farà els dialectes?
—Oh! Veurà... He vingut perxò,
per fer una poca solta
prefereixo...

—Ah ja! Prò...

Que hi entén per *poca solta*?
Per poca solta entenc jo
un istil... com els seus versos.

—Mercès... Es adulació!
—Justícia!

—Be, be, com vulgui.

Ademés, parlant de tot:
El dia sis al despertarme
vaig veure an aquest balcó
un cove tot plè d'endròmines
i que devia ser lo
que 'ls reis, aquí, van portarnos
per els de la redacció.

—Te raó! Ja no hi pensaba?

Ens van portar per a tots.

—A vostè que varen dur-li?

—Un plec molt voluminós
d'arguments extranyes per drames,
rarses i reflexions.

—Van entendrel, van entendrel

I a en Freixas li han dut quelcòm?

—Un feix d'articles i versos.

—Per publicar?

—Crec que no.

Son versos per dintre casa.

Per la dòna, el fill, ¡amor!

—I a en Murià? Que van durli?

—Van durli un tortell molt gros.

Mirisel es allà sobre,

quant entra a la redacció

n'hi posem dins de la boca,

un tall que sigui ben gros.

—I per que?

—Per que aixis calla

i no 'ns canta la cansó

de: «An aquí hi ha massa gasto;

an allà n'hi ha massa poc;

d'això n'hi ha de més baratos;

d'allò n'hi ha de mes bò.

—Bon sistema, bon sistema.

I que li han dut al senyor Boy?

—Li han dut divuit tonelades

de xistos i bon humor.

—I an a mí?

—Vaig a buscar-ho.

Li han dut un paquet molt gros.
Noi, quina capsa més llarga!
Es de can Krup. Que es aixó?
Reira! Un fusell... Caratsus!
Misericòrdia, perdó!!

LIBORI.

NOVES I COMENTARIS

AVÍS IMPORTANT

Advertim als col·laboradors expontanis que deuen enviar l'original en sobre obert amb la nota «Original d' impremta» i franqueijat com a tal.

Els que vulgan incluír-hi carta o enviarlo tancat per a major seguretat, incloguint-hi un segell de cinc céntims per a el pagament del carter.

De no fer-ho aixís, ho sentirem molt, però no publicarem cap treball que no s' ens envii amb aquesta forma.

Fem avinent als nostres subscriptors que fan remesa, que 'l present trimestre va comensar amb el número del dia 25 de Decembre per lo que els hi agraahirém que fassin el favor de remetre l' import corresponent a n' el mateix.

El dia 9 del corrent va tenir lloc el casament de la bellíssima senyoreta Na Mercè Boy, filla del nostre bon company en Santiago Boy, amb el senyor En Miquel Mas, en la esglesia de la Mercè de Barcelona.

Foren padrins els senyors Rius, secretari interi' de la Diputació Provincial i Lluís Comellas, propietari.

Els contrayents varen sortir en viatge de bodes cap a Madrid i altres capitals.

Els hi desitjem una inacabable lluna de mel.

Elixir Callol remedi de los Débiles

Molt ens plau fer constar l' èxit obtingut per el **Número extraordinari**, que a poc d' ésser posat a la venda va quedar agotat.

Aixó ha sigut molt falaguer per a nosaltres que, convenuts de la humil de la nostra tasca, varem fer gairebé la mateixa tirada de costúm i ens trobarem no poder servir les noves demandes dels venedors.

Mercès a tots per a el favor que 'ns dispensen, de trós superior a n' els nostres mereixements.

Els senyors que 'ns demanaren exemplars del extraordinari, acompanyant l' import corresponent i no 'ls hi havem pogut servir, poden dispor dels susdits fondos en la forma que tinguin a bé indicarnos.

A precés d' alguns aficionats de la companyia del *Centre Catalanista*, el nostre estimat amic en M. Gras Vila ha escrit una comedia en un acte titulada *Lili*, quina estrena s' efectuarà el pròxim mes de Febrer.

La funció que celebrarà la important societat *Ateneu Obrer del districte segon* de Barcelona, el pròxim dia 31 del corrent, es en honor del primer actor jove En Ramón Claveras, posant en escena l' interessant drama en quatre actes d' en H. Sudermann traduït al català per En J. Vallés i Ribó *L' Honor*.

Desitjem al beneficiat un exit.

Pera el dia 7 del pròxim Febrer hi ha anunciada una representació de la bonica comedia *La dispesera*.

En el *Cambril de la Verge* de la Bonanova se celebrà el dia 5 del corrent, l' enllaç de nostre amic l' autor dramàtic Pompeu Crehuet i Pardas amb la bella distingida senyoreta Na Elissa Julià i Duràn, germana del nostre estimat amic Josep Julià.

Els hi desitjem una inacabable lluna de mel.

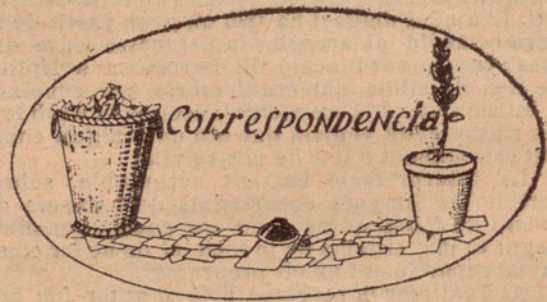
Ha deixat de formar part de la redacció de *L' Esquella de la Torratxa*, el notable escriptor don Prudenci Bertrana del qui amb tan de gust llegiem les «Cròniques setmanals».

Ha passat a ocupar son lloc el senyor Marius Aguilar.

Sols havem notat que *L' Esquella* dona la nova massa a seques, creiem que 'l senyor Bertrana es mereixia una mica més d' honors.

La notable revista *Teatro Mundial* ha publicat el preciós drama del immortal poeta En Josep Zorrilla, *El Zapatero y el Rey*, quina obra estava agotada feia molts anys.

Han sigut nomenats individus de la Junta Directiva del *Centre Catalanista* els nostres amics senyors Josep Castellví; Gabriel Romagosa; Francesc Claramunt; Joan Pijoan; Anton Martí; Marian Marfany; Josep Julià Nogués i Joan Font Tort.

Salvador Junoy. Va arribar quant ja estava compaginat el número. Ho sentim.—*J. Terrés i Jolis*. No 'l puc complaure hi han defectes massa greus.—*J. S.* En cartera.—*Francesc Gimenez*. Aquesta vegada ha cuidat massa el fons i ha descuidat la forma. Vaigi enviant.—*Aleix Boix*. En cartera.—*Daniel F. Carreras*. Queda una prosa en cartera.—*R. Torres Rosell*. Tampoc ha estat acertat.—*J. Esteva Gili*. L' es massa defectuos i en l' altre ho ha fet massa fort; un menjar agre-dols va bé, però aixó es bitxo, mostassa i pebre negre.—*Josep M. Cortada*. No va.—*M. Torres Suñol*. En cartera.—*J. Bosch i Barrera*. El trimestre que li reclamava no es el pas-sat, que es de conformitat, sinó l' actual, que fineix el 10 de Mars.—*Ferran Cañameras*. Mercés pels seus elogis. Conforme lo d' Administració. La seva poesia procurarém arr glarla.—*Lluís G. Sabatés*. En cartera.—*Antoni Armán*. En cartera.—*Josep Macià*. En cartera.—*Ll. G. S.* Ha passat l' oportunitat; además hi ha una llecciócia que no es tolerable.—*A. Bachs Gabriel*. En cartera.—*R. Peralta Solà*. Queda la poesia en cartera, però no 's prengui tantes llibertats amb el lexic.—*Pere Domenech*. Rebut i conforme.—*Josep Aguilera*. Rebut i conforme.—*Pere Queraltó Tolosa*. No puc complaure'l.—*Francisco Font Perxés*. Està be però li manca interés.—*Carles Pujol*. En cartera. Tota vegada que les normes ho permeten a nosaltres ens agrada mes tal com ho fem. Adverteixi que 'i senyor Morató no es el corrector de «La Veu» sino el redactor en cap. Vostè 'l confón.—*Antón Cusidó*. Es desabrit i un xic precipitat. Envii qualcuna altre cosa que pot ésser podrem publicar.—*A. Avelí Estrenjer*. Triarém qualcuna cosa. Conforme lo referent a Administració.—Quedan lletres per a contestar.

Imp., Alfons I d' Aragó, 39.—MOLINS DE REI